

■ Két évet töltött László atya Nagyszöllősen, mielőtt 1992-ben Szegedre jött. De hogyan került ki Kárpátaljáról?

– Először nyolcvankilenc húsvétján jártam ott, Nevetlenfaluba küldtek, de útközben kiderült, hogy Nagyszöllősen sokkal rosszabb a helyzet, nem volt templom, szándékosan tették tönkre, és az emberek a temetőben, egy kis kápolnában jöttek össze. A jobb Nevetlen helyett, ahol például templom is volt, ekkor választottam Nagyszöllőst. Kiderült az is, hogy Nagyszöllősen 1934-ig működött egy ferences kolostor, azután a szatmári irtalmatlan nővérek tartották fenn ott iskolát, amely a szovjet bevonulással szűnt meg. Amikor mi odaértünk, múzeumnak volt kikiáltva az egykori kolostor, de valójában lomtárnak használták. Ma se működik, mint kolostor. Mi ferencesek akkor se költöznénk be abba az épületbe, ha visszaadnák, mert a város közepén áll, s emiatt nagyon zajos. Magunknak egy parasztházat alakítottunk át, a ferences atyák ma is ott élnek, a valahai kolostorépületből pedig, remélem, előbb-utóbb egyházi központ lesz.

■ Miért esett a választás László atyára?

– Tudok oroszul, a pesti bölcsészkaron végeztem el az orosz szakot. Nagyon szerettem volna ugyanis ferences lenni, de a tartományfőnök azt mondta, csak úgy vesz föl, ha beíratkozom orosz szakra, mert orosz szakos tanárokból nagy hiány van a rendben. Be is jutottam az egyetemre, amit végző fokon volt középiskolám párttitkárnak köszönhetek. Budapesten, az akkor is nagyon jónevű Rákócziuban az iskola párttitkára tanított nekünk az oroszot. Amikor megtudta, hogy hívó keresztény vagyok, szakálni kezdett engem, és emiatt én minden órára igen alaposan felkészültem, hogy ne legyen támadási felület. Nagyon jól megtanultam a Rákócziuban oroszul. A végén már valami szimpátia is született közöttünk amiatt, hogy én olyan jól tudom a tantárgyát. Hát így volt. Ha ő nem komiszkodik velem, akkor én nem tanulok meg rendezesen oroszul, akkor nem veszek föl orosz szakra a bölcsészkarra, és akkor a ferencesek tartományfőnöke se vett volna föl. Az ellenfe-

Három évvel ezelőtt a kárpátaljai Nagyszöllőről érkezett Szegedre Zatykó László ferences atya. Ő az alsóvárosi ferences kolostor gvardiánja, vagyis a házfőnök, de László atya, mint általában a ferencesek, óvakodik a főnök meg a prior szavak használatától, mert ez sértene a testvéri közösség hangulatát. Jelenleg hat örök-

László atya szerzetesekkel

lemnek köszönhetem, hogy sikerült, amit szerettem volna. Ma is bennem van, hogy kételkedjem az ellenfeleim értékelésében.

■ Manapság sajnos, ez nem divat...

– Harcos katolikus körökben Petri György például vörös posztó egy verse miatt, amelyben kétségbe vonja Mária szüzességét. Számomra Mária szüzessége csodálatos titok. Számára nem. Más titkokba azonban Petri György tud bevezetni. Az őszintesége csodálatos mélységekbe viszi le Pétrit. Én pedig nem vagyok hajlandó megszegényíteni magam azzal, hogy nem olvasom őt.

■ Mostanában gyakran megfordultam Kárpátalján, s azt tapasztaltam, hogy ott vallásosabbak az emberek, mint itt. Miért?

– A mostoha életkörülmények, a kemény viszonyok abban segítik az ottaniakat, hogy megszabaduljanak az illúzióktól, a jóléti társadalom illúzióitól. Ott nem tudják magukat kényelemmel körülvenni, nem tűnik perspektívának az anyagi gyarapodás, amely másutt, nálunk is például, lekötözi az embereket. Efféle kísértések, érthe-

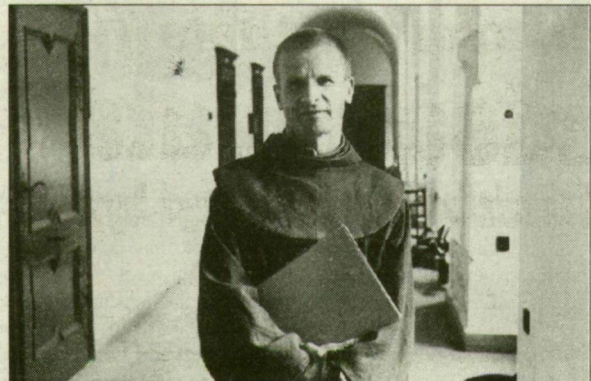
fogadalmas szerzetes él a kolostorban, és harminchat fiatal fogadalmas szerzetes. László atya vallja, hogy a hithez több bizonytalanság, több kételkedés kell, ezért sorra meg kell szabadulni az illúzióktól. Életét ennek a két mondatnak a fényében vezeti: „Neked oda kell menned, ahova nem akarsz. Ott a helyed, ahol nehéz lesz.”

A nagyszöllősi templom

■ László atya a szegedi ferencesektől:

Kétkedik az ellenfelei értéktelenségében

Zatykó László

tó módon, ott nincsenek. Tudják, hogy belső fogódzó nélkül nem élnek túl azt, ami létezésük adatott. És ezt a belső fogódzót boldogan ismerték föl az Evangéliumban. Úgy gondolom, a kárpátaljai magyarok ezért felszabadultabbak a szellemi értékek iránt is. Egy példa: magyarországi ferences testvérek Petőfi-verseket taní-

– Ott a hívek azzal kezdtek, hogy mindent el akarnak fogadni tőlem, csak okoljam meg, mit miért mondok. A kárpátaljaiak semmit nem hallottak a második vatikáni zsinatról, szellemiségét mégis fiatalosabb lendülettel tudták felfogni és elfogadni, mint a magyarországi hívek. Azok az emberek jóval leleményesebbek is az itteniekénél. Nem tudnak bemenni a boltba, s megvenni, ami kell, és azután az asztalra tenni, hanem tízféle kapcsolatot kell ápolniuk, hogy éhen ne haljanak. Azt mondhatnák erre, hogy érdek. De én azt mondom, hogy bajtársak összefogása. Ami egy nagyon erős összefonó erő. Mindig mindnyájan bajtársak vagyunk, csak nem vesszük észre. Ők észreveték. Az én két éves tapasztalatom szerint jóval önállóbb gondolkodásban, és önálló cselekvésre is alkalma-

sabbak. A nagyszöllősi templom renoválását is a hívek végezték el, teljes önállósággal, egy nyugalmazott építész irányítása mellett. Én csak a színvázlatot vittem, hogy milyen színűek legyenek a falak. Csodálatos román kori temploma van Nagyszöllősen, ami most újra igazi szépségében tárul elénk. Nyilvánvaló volt, ha ők nem építik fel a templomot, nem lesz templomuk, mert én nem fogom megcsinálni. Nincs hozzá tehetségem. Gazdasági érzékem a nullával egyenlő. Másrészt a legkisebb gondnak érzem azt, hogy nincs templom. Ennél sokkal súlyosabbnak tartottam, hogy nem ismeritek az Evangéliumot. Mert nem ismerhették. A templom, ha ledől, ledől. Az egy műemlék, és azért van a műemlékvédelem, hogy ne dőljön le. De ha mégis, nekünk akkor is, mindig kell talál-

nunk egy termet, ahol összejövnénk. És ha összejövnénk, és megtaláltuk egymást, biztosan lesz közöttünk kőműves is, meg villanszerelő is, aki majd a templomot is kijavítja, ha rákerül a sor. De fordítva? Semmiképpen. Ha az épülettel kezdek törődni, mi lett volna az emberekkel?

– Ne legyen félreérthető, amit most mondok: a szovjet rendszer a papot a helyére tette. Nem engedte meg neki, hogy az anyagi ügyekkel foglalkozzon. Azt csak a világiak intézhették. A pap meg kapott annyit, amennyiből megélt. Az állam nem is tárgyalt a pappal. Ha nem tetszett neki, lecsukta. Vagy beszervezte. Bár ott a magyar papokkal ez nem sikerült. A pap ebben a helyzetben arra volt felszabadítva, amire való, hogy az embereket szolgálja. Azt is felkínálták nekem, amikor 1990-ben kikerkeztem, hogy vezessem az egyházközség gyűléseit. Ezt addig egy világi kurátor csinálta, de olyan jól, hogy én semmiképp nem akartam elvenni tőle. Nem is vettem el. Eszem ágában se volt. Ezt a modellt, bizonyos változtatásokkal, Magyarországon is alkalmasnak gondolom.

■ A második vatikáni zsinat szellemiségét Magyarországon nem csak a hívek fogadták el nehezen, de az egyház is. Mi ennek az oka?

– Biztos, hogy mindig volt egy lényeglátó kisebbség a magyar egyházban is, amelyik jól érezte a második vatikáni zsinat szellemiségét. Pilinszky János, Rónay György, Szedő Dénes, Szedő László. A teológusok közül Nyíri Tamást említeném... Az akkori Új Ember és a Vigília szerzőgárdája. Ez a réteg tudta, miről van szó. Amikor pedig egyházvezetésnek nevezünk, igen, a csúcsokon sokáig kontraszlektió érvényesült. Így többnyire azok jutottak föl a pozíciókba, akik alkalmasak voltak az állami igények kiszolgálására. Az államnak különösképpen nem volt érdeke, hogy az egyházat olyanok vezessék, akik értik a zsinatot. A zsinat tanfánta a diktatórikus magatartással összeegyeztethetetlen. Ez is oka annak, hogy a zsinatot nehezen fogadták el. Ennek a terhét viseljük most is.

Zseli Miklós

■ Sipos Ete Zoltán református lelképásztort ez év május 14-én iktatta be hivatalába Kádár Ferenc szentesi esperes. Bár a hívek s a templomlátogatók 1993. óta ismerhetik, most elérkezettnek láttuk az időt, hogy olvasóinknak emberközelbe hozzuk a hit s a lélek elkötelezett gondozóját.

■ Az Ön családja református berkekben s azon túl igen ismert...

– Valóban, ha bárki is felmérést készít, családom férfitagjai között igen sok lelképásztort talál. Nagypapám, a szentesi származású nyugdíjasként most is ott élő Sipos István a két háború között az amerikai Princeton egyetemén végzett, itthon szolgált s teológiai professzorként több nemzedék került ki a keze alól. Édesapám – aki jelenleg Budapesten lelképásztort – és négy fitestvére is ezt a pályát választotta. Nagybátyám, Sipos Árpád például Szentesen szolgált.

■ Ez az elkötelezettség testvéreire is jellemző?

– Tizenegyen vagyunk testvérek: hat fiú és öt lány. Két öcsém a teológiát végzi, egy már végzett lelképásztort,

a többieknek még van idejük a döntéshozatalra. Unokatestvéreim között is van református lelkészpalánta.

■ Ilyen előzmények közepette az Ön családi állapot, a gyermekekhez való viszonya sem lehet kétséges.

– Nejem tanítónő, négy gyermekünk van, most várjuk az ötödikét.

■ A családi viszonyok taglalása bibliikus arányokat jelez...

– Életünk középpontjában a Biblia áll. Ahogy értelmezük tanítását, úgy élünk.

■ Hol kezdte pályafutását?

– Újszeged előtt hat évig Albertirásán voltam lelképásztort. A nagyközség vezető evangélikus település.

■ Az átállás nem okozott gondot?

– Tudtam, hova jövök. A gyülekezet vezetőivel, a presbitériummal kitűnő kapcsolatokat alakítottam ki. Jőindulattal vártak. Az első pillanattól befogadtak.

■ Az újszegedi református gyülekezetben sok értelmiségi talált közösségre – úgy tűnik, itt ünnepnapokon már igény van a kétszeri igehirdetésre...

■ Sipos Ete Zoltán és az újszegedi kihívás

Bibliikus merítések

– A szószékre állás állandó, komoly felkészülést igényel. Ez a kihívás számomra testre szabott feladat. Hitbéli dolgokban az ünnepnapoknak különleges a jelentősége. A templomlátogatók érzékelik és elvárják az igeközzvetítő lelki ráhangoltságot.

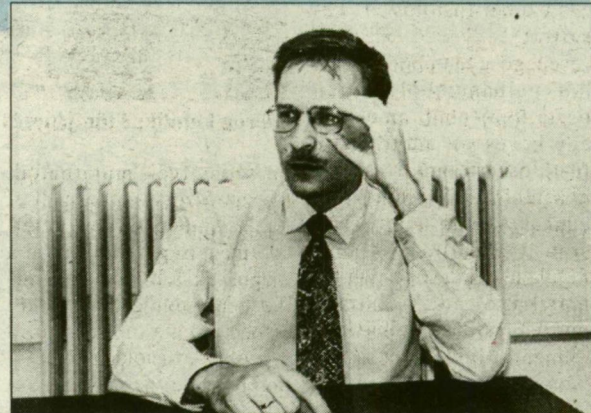
■ S az ünnepnapok közötti hétköznapok?

– Fontosnak tartom – szerencsére nem csak én – a gyülekezeti hitoktatást. Korcsoportok szerint, megosztva foglalkozunk a fiatalokkal. Társaim is vannak e munkában. Hétfőnként 50-60 egyetemista jár a parókia gyülekezeti termében. Szerdánként a serdülő fiúkkal dr. Pauk János, csütörtökön havonta a lányokkal a feleségem foglalkozik. A konfirmációra való előkészítés az én feladatom.

■ Mi a közös jellemzője a korcsoportokkal való foglalkozásnak?

– Míg az istentisztelet mindenkihez szól, a fiatalok esetében meg kell találni azt a hangnemet, mely révén a Szentírás értékeit közvetíthetjük. A bibliai történetek magyarázataira nagyon kíváncsiak a gyermekek; ilyen módon elmélyül hitük s erősödik a közösség. Ez áll munkánk középpontjában. Megítélésem szerint a mi szerepünk nem a kultúrprotestantizmus propagálása, hanem a Biblia magyarázata. Isten egy van, nem mindegy, milyen módon közelítünk hozzá. A fiatalok mellett az idősebb korosztályokkal is foglalkozunk. A tiszta biblikus beszéd szeretete nemcsak bizonyos korosztályok sajátossága. A nyugdíjas délutánokat dr. Juhász Imréné szervezi, nagy szeretettel. Időszakonként a gyülekezet tagjai számára közöségi találkozókat rendezünk,

■ Mi a közös jellemzője

Sipos Ete Zoltán. (Fotó: Gyenes Kálmán)

amit ők ragaszkodással viszonzoznak.

■ Tudtommal Újszegedhez több szórványgyülekezet is tartozik. Miként jellemeznék helyzetüket?

– Tizenkilenc szórványról van szó. Kistelek, Sándorfalva, Deszk, Kübekháza az erősebb. A vegyesházások miatt azonban nagy a

■ Mi az újszegedi lelkész álma?

– Ki se merem mondani: a templomépítés! Azt szeretném, ha elkezdődne a magyar nép felemelkedése...

■ A szószéket felcserélve a lap nyilvánosságával, milyen pünkösdi üzenet-re használja fel e hasábkot?

– Először is: tanulmá-

nyozzák a Szentírást; azért tanácsolom ezt, mert Isten az ott olvashatókat „örökre állandó igazsággá tette”. Aztán azért, mert igazi istenismeretnek, valóságismeretnek és önismeretnek egyedüli forrása a Szentírás; s végül mert amit Isten jónak látott leírni, azt az ember valódi szabadságáért, boldogságáért iratja meg. Második üzenetem: hitük tartalmát önállóan vizsgálják felül a Szentírás megérthető, aktuális üzeneteinek fényében és csak azt kövessék, higyjék, aminek szentírásbeli alapja van. Ezzel sok kereső családstól és hiábavaló erőfeszítéstől kímélik meg magukat. Harmadszor idézném azt a mondatot, amit Pál apostol mondott a kultúra akkori fellegvárában, Athénban: „Isten de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyosságot adott mindenki előtt azáltal, hogy föltámasztotta a halálból.”

Pataki Sándor